

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výukový materiál zpracován v rámci projektu EU peníze školám

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3665

Šablona:	I/2	č. materiálu:	VY_12_INOVACE_130
----------	-----	---------------	-------------------

Jméno autora:	Mgr. Tomáš Vaculík
Třída/ročník:	IX.
Datum vytvoření:	25.3.2013

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Tomáš Vaculík

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Tematická oblast:	Próza
Předmět:	Český jazyk a literatura
Výstižný popis způsobu využití, případně metodické pokyny:	Po přečtení textu žáci odpoví na zadané otázky, k vybraným otázkám mohou použít internet, lze zadat jako domácí práci.
Klíčová slova:	Próza, novela, W. Saroyan
Druh učebního materiálu:	pracovní list
Soulad se ŠVP:	Je plně v souladu se ŠVP - Strom
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence pracovní
Odkaz:	http://www.hfdata.cz/joom/index.php/llit/109-144/335

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tracyho tygr

Thomas Tracy měl tygra.

Byl to sice černý panter, ale co na tom, pro Tracyho to byl tygr.

Měl krásné bílé zuby.

A takto Tracy svého tygra získal:

Když mu byly tři roky a začal poslouchat, jak co zní, tu kdosi řekl *tygr!* Ať už *tygr!* bylo cokoli, Tracy to chtěl.

Jednoho dne se Tracy procházel s tátou po městě, když uviděl cosi za výlohou rybárny.

"Kup mi toho tygra," řekl.

"To je humr," opravil ho táta.

"Tak to nechci," řekl Tracy.

O pár let později navštívil s mámou zoo a v kleci viděl skutečného tygra. Vypadal jistě nejtygrovatěji ze všech tygrů, ale *jeho* tygr to nebyl.

V dalších letech spatřil Tracy mnoho obrázků, slovníků, encyklopedií a filmů s těmi nejroztodivnějšími druhy zvířat. Vykračovalo si tam mezi nimi i dost černých panterů, ale o žádném z nich Tracy nemohl říct, že to je jeho tygr.

Až jednoho dne si zašel Tracy do ZOO sám. Bylo mu tehdy asi patnáct, pokařoval cigaretu a koukal po holkách, když tu najednou stanul konečně před svým tygrem.

Byl to rozespálý černý panter, který se právě probudil, zvedl hlavu, zpřímá se na Tracyho zadíval, stoupl si na všechny čtyři a řečí černých panterů pozdravil, což znělo asi takto:

"Uajjí!" Pak popošel k mřížím klece, na chvíli se zastavil, s očima stále upřenýma na

Tracyho, a zas se líně vrátil k místu, kde až dosud spal. Tam sebou žuchl a zahleděl se kamsi do dálky prostoru, do dálky tolika mil a let, kolik mil a let prostor má.

Teď zas pro změnu zíral Tracy na černého pantera. Zíral tak upřeně asi pět minut. Pak odhodil cigaretu, odkašlal si, vyplívl slinu a vyšel ze ZOO.

"Tohle je můj tygr," řekl si.

Nikdy se již do zoo nevrátil, aby si tygra ještě jednou prohlédl. Nebylo to nutné. Měl ho. Měl ho celého a se vším všudy za těch pět minut, kdy ho viděl, jak odevzdaně hledí do nekonečného prostoru s výrazem té strašlivé tygří pýchy.

(.....)

Z místnosti v prvním patře protější budovy vyhlíželi kapitán Huzinga a náčelník Blyth. Všechno šlo podle plánu. Viděli Tracyho, jak stojí před vchodem podniku Otto Seyfanga.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Tomáš Vaculík

"Kolik je hodin?" zeptal se náčelník Blyth.

"Půl jedné," odpověděl Huzinga. "Myslíte, že se to stane?"

"*Něco* se už ksakru stalo," řekl náčelník. "Slyšel jste každou půlhodinu hlášení."

"Ano."

"Čtyři hodiny už je všude klid."

"Ano. Myslíte, že se to stane?"

"To je mi úplně jedno," řekl náčelník. "Ale podívejte se na něj. Ten člověk není blázen."

"Je blázen, cvok je to," řekl náhle Huzinga. "Celá tahleta věc je bláznovství. Nedošlo mi to. Nepochopil jsem to. Vidíte tamhletu tabuli? *Otto Seyfang*. Otto Seyfang je už tři roky mrtvý. Ten dům, to jsou sklady. Žádný KÁVA-IMPORT. Teď je *ted'*: Těch šest let je pryč. Je blázen jaksepatří, ale kam se hrabe na mě. Co svět světem stojí, tyhle věci lámou lidem srdce. Jenže já cvok si myslel, že se to dá vyřešit takhle snadno. Kdepak! S tím nikdo nic nenadělá. Je mi ho líto. Je to blázen. Sice o tom neví, ale bude se muset vrátit do Bellevue. A ta holka s ním. Nic se nestane, šéfe. Mrzí mě to. Dávám výpověď. Z celé duše jsem věřil tomu, že to dokáže. Ale bylo bláznovství tomu věřit. Kdepak! Nic se nestane!"

"A co všechno to, co už se stalo?" zeptal se náčelník Blyth.

"Náhoda," řekl Huzinga. "A navíc - není to poprvé. Onehdy jsem koukal do starých výkazů. V prosinci 1882 nebyl za celých sedm hodin hlášen jediný případ. V březnu 1896 to bylo dokonce jedenáct hodin, v červenci 1901 pět a v srpnu 1908 devět. Takže nic nového pod sluncem."

"Budiž," řekl náčelník. "Ale jak víte, že se v té době přece jen něco nestalo? Na co se nepřišlo a o čem nikdo neví?"

"Vy si teda myslíte, že se něco může stát?" vrtěl hlavou Huzinga.

"Říkám vám, že *něco* se už určitě děje," řekl Blyth. "A myslím, že byste je neměli posílat zpátky do Bellevue."

"Slíbil jsem to doktoru Scatterovi," řekl Huzinga. "Kdepak! Za chvíli je tam oba pošlu a dám výpověď."

"Výpověď dávat nemusíte," ujišťoval ho náčelník Blyth. "Nějak se z toho vykroutíme, ne? Nebude to ani poprvé, ani naposled. O místo jste nepřišel. Žádné následky to pro vás mít nebude. Tak to krachne. No a co? Záleží na tom někomu?"

"Mně ano," řekl Huzinga.

Náhle spatřili, jak Laura Luthyová přichází po Warrenově ulici. Viděli, jak se Laura a Tracy pozdravili. Viděli, jak se usmáli. Viděli, jak se jejich rty při řeči pohybují. Viděli, jak Laura vystoupila po třech schodech vzhůru k Tracymu.

Viděli, jak ji oběma rukama objal. Viděli, jak se k němu přitiskla. Viděli Peberdyho, Ringerta, Shivelyho a Pingitzera, jak se také dívají. Viděli, jak Tracy vzal Lauru za ruku, ale dřív než vyšli, obrátil se Tracy ke dveřím a otevřel je.

Stačilo je jen zlehka pootevřít.

Viděli, jak se ze dveří vynořil Tracyho tygr a postavil se k nohám Lauře Luthyové.

Byl to černý panter s poraněnou pravou přední tlapou. Až na tu poraněnou tlapu to byl nejkrásnější černý panter, jakého kdo kdy spatřil.

Viděli, jak Tracy, Laura Luthyová a Tracyho tygr odcházejí společně po Warrenově ulici.

Viděli je, jak vstoupili do krámku, ve kterém byly na stěnách rozvěšeny obrazy zvířat.

Za chvíli viděli, jak Tracy a Laura z krámku zase vyšli a vydali se směrem k dokům na konci Warrenovy ulice.

A viděli, že tygr už s nimi není.

Blyth a Huzinga seběhli dolů, vyběhli z domu na ulici, přeběhli ulici a vběhli do krámku.

Splicer a Slew už tam stáli a čekali na ně.

"Který z vás je Slew?" zeptal se Blyth.

"To jsem já, pane," odpověděl jeden z mužů.

"V pořádku," řekl Blyth. "A teď mi podrobně vyličte, co jste viděl."

"Viděl jsem mladého muže a mladou ženu, jak sem přišli, prohlédli si všechny obrazy, co visí na stěnách, a zase odešli," řekl Slew.

"Nic jiného?" zeptal se Blyth.

"Ne."

"Vy jste Splicer?" obrátil se Blyth na druhého muže. "Řekněte mi přesně, co jste viděl vy."

"To samé, pane."

"Nic jiného?"

"Ne."

"Můžete se vrátit na stanici," vyzval je Blyth. Oba policisté vyšli z krámků.

"Tak co?" podíval se Blyth na Huzinga. "Co vy na to?"

"Nevím," odpověděl Huzinga. "Vy jste toho tygra taky viděl, nebo ne?"

"Viděl jsem ho," řekl Blyth.

"Neříkáte to jen tak?" ujišťoval se Huzinga. "Viděl jste, jak otevřel dveře, viděl jste, jak tygr vyšel a postavil se vedle ní? Viděl jste to přece?"

"Ano, viděl jsem to všechno."

"Splicer a Slew tygra neviděli," řekl Huzinga.

"Ne, neviděli," řekl Blyth.

"A tygr zmizel."

"Ano, zmizel."

"Co se s ním mohlo stát?" ptal se Huzinga.

"Nevím," řekl náčelník.

"Jestli proti tomu nic nemáte, šéfe," řekl Huzinga, "vzal bych si na zbytek dne volno."

"Vaše práce pro dnešek stejně skončila," řekl náčelník Blyth. "Kam chcete jít? Na fotbal?"

"Ne," řekl Huzinga. "Chtěl bych si na chvíli zaskočít ke svatému Patrickovi. A pak rovnou domů. Nemůžu se dočkat, až zase uvidím ženu a děti."

"Samozřejmě," řekl náčelník. "Tak už jděte."

Huzinga si nejprve prohlédl všechny obrazy v místnosti, načež vyšel z krámků a zamířil ke kostelu. Potom si prohlédl všechny obrazy i Blyth. Musel se ještě vrátit a naposledy se podívat na reprodukci zobrazující spícího Araba na poušti, nad nímž důstojně bdí mohutný lev.

Pak také opustil krámků a vydal se k domovu.

A tímto končí příběh o Thomasu Tracym, Lauře Luthyové a tygrovi, jenž je láska.

Úkoly k textu:

- 1) Poznáš, o které části knihy se ve dvou ukázkách jedná?
- 2) Proč říkal Thomas Tracy panterovi tygr?
- 3) V první části ukázky je zvláště vystupňované příslovce. Které?
- 4) Vypiš citoslovce.
- 5) Pamatuješ si jména policistů?
- 6) Jaká zvláštní situace v ději pro policisty nastala?
- 7) V příběhu je použita alegorie. Jaká?
- 8) Vyhledej, jakého původu byl W. Saroyan?
- 9) Víš, která česká kapela se pojmenovala podle hrdinky příběhu Laury?

Řešení:

- 1) Poznáš, o které části knihy se ve dvou ukázkách jedná?
Začátek a konec novely.
- 2) Proč říkal Thomas Tracy panterovi tygr?
Kvůli vzpomínce z dětství na slovo tygr.
- 3) V první části ukázky je zvláště vystupňované příslovce. Které?
Nejtygrovatěji – toto příslovce se jinak významově nestupňuje
- 4) Vypiš citoslovce.
Uajíí
- 5) Pamatuješ si jména policistů?
Kapitán Huzinga, náčelník Blyth
- 6) Jaká zvláštní situace v ději pro policisty nastala?
Že se už několik hodin (4) nestal žádný zločin.
- 7) V příběhu je použita alegorie. Jaká?
Tygr = láska
- 8) Vyhledej, jakého původu byl W. Saroyan?
Přestože žil v USA, byl původem z Arménie.
- 9) Víš, která česká kapela se pojmenovala podle hrdinky příběhu Laury?
Laura a její tygři.

Použité zdroje:

SAROYAN, William. *Tracyho tygr*. 1. vyd. Praha: Argo, 2001. ISBN 80-7203-375-1.